

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2022/2000

(2022. gada 18. oktobris)

par nosaukuma ierakstīšanu Garantēto tradicionālo īpatnību reģistrā (“Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” (GTĪ))

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1151/2012 (2012. gada 21. novembris) par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 52. panta 3. punkta b) apakšpunktu,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1151/2012 50. panta 2. punkta b) apakšpunktu Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes (“Apvienotā Karaliste”) pieteikums, kurā lūgts nosaukumu “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” reģistrēt par garantētu tradicionālo īpatnību (GTĪ), ir publicēts Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī ⁽²⁾.
- (2) “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” ir paķersu ģints sugas augi, ko audzē un novāc tekošā ūdenī.
- (3) Pieteikums tika iesniegts laikā, kad Apvienotā Karaliste bija dalībvalsts, bet, Apvienotajai Karalistei no Eiropas Savienības izstājoties, tas kļuva par trešās valsts pieteikumu.
- (4) 2020. gada 5. februārī Komisija saņēma Vācijas paziņojumu par iebildumiem un pamatoto paziņojumu. Vācijas paziņojumu par iebildumiem Komisija 2020. gada 21. februārī nosūtīja Apvienotajai Karalistei.
- (5) Komisija izskatīja Vācijas nosūtīto iebildumu un atzina to par pieņemamu. Iebildumā apgalvots, ka nosaukuma reģistrācijas pieteikums neatbilst Regulas (ES) Nr. 1151/2012 18. panta 1. punkta a) apakšpunktā un 2. punkta b) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem. Vācijas iestādes uzskata, ka augu var iegūt gan savvaļā, gan audzējot. Tomēr tradicionālā ražas novākšanas savvaļā metode ir pretrunā specifikācijai, kurā audzēšana minēta kā ražošanas veids. Turklāt tika norādīts, ka augs aug arī blakus tekošam ūdenim, ne tikai tajā, un pretēji apgalvotajam ūdenskreses pirmoreiz komerciāli ražotas Vācijā. Papildus tam aprakstītā audzēšanas metode neatbilst visām ūdenskrešu audzēšanas metodēm. Vācija arī uzskata, ka neapstrādāta augu materiāla ķīmiskais sastāvs ir tikai daļēji atkarīgs no specifiskas audzēšanas metodes. Turklāt tā apgalvo, ka apzīmējums “ūdenskrese” attiecas uz šā auga vispārlietoto nosaukumu, un to varētu uztvert kā sugasvārdu.

⁽¹⁾ OV L 343, 14.12.2012., 1. lpp.⁽²⁾ OV C 401, 27.11.2019., 8. lpp.

- (6) Komisija ar 2020. gada 3. aprīļa vēstuli aicināja ieinteresētās personas sākt attiecīgas apspriedes, lai panāktu savstarpējo vienošanos saskaņā ar minēto personu iekšējām procedūrām.
- (7) Apspriede starp Apvienoto Karalisti un Vāciju noslēdzās 2020. gada 30. jūnijā, nepanākot nekādu vienošanos.
- (8) 2020. gada 25. februārī Komisija saņēma Nīderlandes uzņēmuma "Koppert Cress B.V." paziņojumu par iebildumiem.
- (9) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1151/2012 51. panta 1. punktu likumīgi ieinteresēta fiziskā vai juridiskā persona, kura ir iedibināta vai ir pastāvīgais iedzīvotājs dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, no kuras tika iesniegts pieteikums, var iesniegt paziņojumu par iebildumu tikai tai dalībvalstij, kurā tā ir iedibināta, lai minētā dalībvalsts iebildumu varētu iesniegt Komisijai, un nevar tieši iesniegt iebildumus Komisijai. Tāpēc Nīderlandes uzņēmumam "Koppert Cress B.V." nav tiesību iesniegt iebildumus tieši Komisijai. Līdz ar to Nīderlandes uzņēmuma "Koppert Cress B.V." iebildums tiek uzskatīts par nepieņemamu.
- (10) 2020. gada 26. februārī Komisija saņēma Nīderlandes paziņojumu par iebildumiem. Nīderlandes paziņojumu par iebildumiem Komisija nosūtīja Apvienotajai Karalistei 2020. gada 5. martā. Pamatoto iebildumu paziņojumu Komisija saņēma 2020. gada 21. aprīlī, noteiktajā termiņā.
- (11) Komisija izskatīja Nīderlandes iesūtīto iebildumu un atzina to par pieņemamu. Iebildumā apgalvots, ka nosaukuma reģistrācijas pieteikums neatbilst Regulas (ES) Nr. 1151/2012 18. panta 1. punkta a) apakšpunktā un 2. punkta b) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem. Attiecībā uz ražošanas metodi Nīderlandes iestādes jo īpaši uzskata, ka šīs GTI piešķiršanas gadījumā ūdenskreses, kas ražotas atšķirīgā veidā vai izmantojot citus audzēšanas paņēmienus, kas nav aprakstīti reģistrācijas pieteikumā, laist tirgū vairs nevarēs. Tas tieši ietekmētu ražotājus neatkarīgi no to izcelsmes (Nīderlandi vai citas valstis, kurās audzē ūdenskreses).
- (12) Turklāt iebildumu iesniedzējs apgalvoja, ka apzīmējums "ūdenskrese" attiecas uz šā auga vispārlietoto nosaukumu, un to varētu uztvert kā sugasvārdu. Tas arī norādīja, ka kresēm var būt dažādi izmēri un tām var izmantot dažādas iepakšanas metodes un ka specifikācija vienlaikus ir gan ļoti detalizēta, gan neskaidra.
- (13) Komisija ar 2020. gada 20. jūnija vēstuli aicināja ieinteresētās personas sākt attiecīgas apspriedes, lai panāktu savstarpējo vienošanos saskaņā ar minēto personu iekšējām procedūrām.
- (14) Apspriede starp Apvienoto Karalisti un Nīderlandi noslēdzās 2020. gada 28. septembrī, nepanākot nekādu vienošanos.
- (15) 2020. gada 26. februārī Komisija saņēma Beļģijas paziņojumu par iebildumiem. Beļģijas paziņojumu par iebildumiem Komisija nosūtīja Apvienotajai Karalistei 2020. gada 5. martā. Pamatoto iebildumu paziņojumu Komisija saņēma 2020. gada 24. martā, noteiktajā termiņā.
- (16) Komisija izskatīja Beļģijas nosūtīto iebildumu un atzina to par pieņemamu. Iebildumā apgalvots, ka Apvienotās Karalistes pieteikums apdraud nozares intereses Beļģijā un ka nosaukuma reģistrācijas pieteikums neatbilst Regulas (ES) Nr. 1151/2012 18. pantā paredzētajiem nosacījumiem. Attiecībā uz ražošanas metodi Beļģijas iestādes apgalvo, ka produkts tiek komerciāli ražots dažādos veidos bez īpašiem ierobežojumiem attiecībā uz ražošanas metodi. Beļģija uzskata, ka pieteikuma apraksts ir gan ļoti specifisks, gan diezgan neskaidrs, un, iespējams, plašāk interpretējams, un nevienu no šiem aspektiem nav vēlams piemērot audzēšanai.
- (17) Komisija ar 2020. gada 23. jūnija vēstuli aicināja ieinteresētās personas sākt attiecīgas apspriedes, lai panāktu savstarpējo vienošanos saskaņā ar minēto personu iekšējām procedūrām.
- (18) Apvienotā Karaliste un Beļģija vienošanos panāca, un par to Komisijai tika paziņots noteiktajā termiņā, 2020. gada 28. septembrī.

- (19) Apvienotā Karaliste un Beļģija vienojās, ka aizsardzība apzīmējumam “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” (GTĪ) būtu jāpieskir, produkta specifikācijā veicot dažas izmaiņas, tai skaitā grozījumus produkta aprakstā, lai pieļautu dažādu novāktā produkta izmēru, kā arī grozījumus ražošanas metodes aprakstā, lai ņemtu vērā dažādus ražošanas dabju tradicionālos veidus un pieļautu vietējās atšķirības attiecībā uz vēlamo augu biežību un to, kā novāktais produkts tiek tirgots, un lai vienkāršotu atšķirību starp ūdenskresēm un zemē audzētām kresēm.
- (20) Starp Apvienoto Karalisti un Beļģiju panāktās vienošanās saturs būtu jāņem vērā, jo tas atbilst Regulas (ES) Nr. 1151/2012 un ES tiesību aktu noteikumiem.
- (21) Apvienotās Karalistes un Beļģijas vienošanās rezultātā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1151/2012 50. panta 2. punktu publicētajā informācijā ir radušies nebūtiski grozījumi.
- (22) Pieteikuma iesniedzējs apgalvo, ka, neraugoties uz daļēji neaugsīgajām apspriedēm, apzīmējums “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” būtu jāaizsargā, jo tas atbilst GTĪ reģistrācijas prasībām un atspoguļo tradīciju audzēt ūdenskreses tekošā ūdenī. Turklāt pieteikumu atbalsta Beļģijas, Spānijas, Francijas un Portugāles ražotāji.
- (23) Pamatotajos iebildumu paziņojumos izklāstītos argumentus Komisija ir izvērtējusi, ņemot vērā gan Regulu (ES) Nr. 1151/2012, gan starp pieteikuma iesniedzēju un iebildumu iesniedzējiem veikto apspriežu rezultātus, un ir secinājusi, ka nosaukumi “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” būtu jāreģistrē.
- (24) Iebildumu pamatā ir Regulas (ES) Nr. 1151/2012 21. panta 1. punkta a) un b) apakšpunkts un 18. panta 1., 2. un 4. punkts.
- (25) Attiecībā uz nesaderību ar Regulas (ES) Nr. 1151/2012 21. panta 1. punkta b) apakšpunkta noteikumiem — iebildumu iesniedzēji ir pierādījuši iespējamo ekonomisko kaitējumu, ko radītu nosaukuma “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” reģistrācija, jo identisku nosaukumu izmanto līdzīgiem Vācijas tirgū pieejamiem produktiem, kuriem neizmanto tādu pašu ražošanas metodi.
- (26) Attiecībā uz neatbilstību 18. panta nosacījumiem — saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1151/2012 18. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 18. panta 2. punkta b) apakšpunktu nosaukumu “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” var reģistrēt par GTĪ, ja tas radies, izmantojot minētajam produktam vai pārtikas produktam paredzētajai tradicionālajai praksei atbilstošu ražošanas veidu, pārstrādi vai sastāvu, un to var reģistrēt, ja tas identificē produkta tradicionālo raksturu vai specifiskās iezīmes. Ir konstatēts, ka šis nosaukums gadsimtiem ilgi ir izmantots, lai definētu šo specifisko produktu, un tas identificē produkta tradicionālās un specifiskās īpašības, jo ar to apzīmē augu, ko kultivē, audzē un novāc tekošā ūdenī. Tātad nosaukums atbilst Regulas (ES) Nr. 1151/2012 prasībām.
- (27) Attiecībā uz apgalvojumu par vispārīgumu — Regulā (ES) Nr. 1151/2012 nav ietverts aizliegums par GTĪ reģistrēt vispārīgus nosaukumus. Tomēr saskaņā ar tās 18. panta 4. punktu nosaukuma reģistrēšana ir izslēgta, ja nosaukums attiecas tikai uz vispārēja rakstura prasībām, ko piemēro produktu kopumam, vai prasībām, kas paredzētas īpašos Savienības tiesību aktos. Iebildumu iesniedzēji nav snieguši pietiekamus pierādījumus tam, ka reģistrējamais nosaukums attiecas uz vispārēja rakstura prasībām, ko piemēro produktu kopumam.
- (28) Visbeidzot, reģistrācijai ierosinātais nosaukums atbilst Regulā (ES) Nr. 1151/2012 noteiktajām GTĪ reģistrācijas prasībām. Tomēr ir pierādīts, ka identisku nosaukumu plaši izmanto tādiem līdzīgiem produktiem Vācijas tirgū, kuru ražošanā netiek ievērota produkta specifikācijā paredzētā metode.

- (29) Tāpēc saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1151/2012 18. panta 3. punktu, lai produktu atšķirtu no salīdzināmiem produktiem vai produktiem, kam ir nosaukumam “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” identisks vai līdzīgs nosaukums, pēc šā nosaukuma reģistrācijas par GTĪ tam vienmēr būtu jāpievieno apgalvojums “gatavots atbilstīgi ... tradīcijai”, kurā ietilpst tās dalībvalsts vai trešās valsts nosaukums, kuras ūdenskrešu ražošanas tradīcija ir atspoguļota produkta specifikācijā. Dalībvalstis ir Beļģija, Spānija, Francija, Nīderlande un Portugāle. Trešā valsts ir Apvienotā Karaliste.
- (30) Tāpēc šis nosaukums būtu jāaizsargā tikai kopā ar apgalvojumu “gatavots atbilstīgi ... tradīcijai”, norādot Beļģiju un/vai Spāniju, un/vai Franciju, un/vai Nīderlandi, un/vai Portugāli, un/vai Apvienoto Karalisti.
- (31) Izvērsti nosaukums “Watercress” būtu jāpapildina ar apgalvojumu “made following the tradition of the United Kingdom” vai “made following the tradition of Belgium”, vai “made following the tradition of Spain”, vai “made following the tradition of France”, vai “made following the tradition of The Netherlands”, vai “made following the tradition of Portugal”, vai “made following the tradition of”, norādot visu vai dažu šo dalībvalstu nosaukumus vai trešās valsts nosaukumu.
- (32) Nosaukums “Cresson de Fontaine” būtu jāpapildina ar apgalvojumu “produit selon la tradition de la France” vai “produit selon la tradition de la Belgique”, vai “produit selon la tradition de l’Espagne”, vai “produit selon la tradition des Pays Bas”, vai “produit selon la tradition du Portugal”, vai “produit selon la tradition du Royaume-Uni”, vai “produit selon la tradition de”, norādot visu vai dažu minēto dalībvalstu nosaukumus vai trešās valsts nosaukumu.
- (33) Nosaukums “Berros de Agua” būtu jāpapildina ar apgalvojumu “elaborado según la tradición de España” vai “elaborado según la tradición de Bélgica”, vai “elaborado según la tradición de Francia”, vai “elaborado según la tradición de los Países Bajos”, vai “elaborado según la tradición de Portugal”, vai “elaborado según la tradición del Reino Unido”, vai “elaborado según la tradición de”, norādot visu vai dažu minēto dalībvalstu nosaukumus vai trešās valsts nosaukumu.
- (34) Nosaukums “Agrião de Água” būtu jāpapildina ar apgalvojumu “produzido segundo a tradição de Portugal” vai “produzido segundo a tradição de Bélgica”, vai “produzido segundo a tradição de Espanha”, vai “produzido segundo a tradição de França”, vai “produzido segundo a tradição dos Países Baixos”, vai “produzido segundo a tradição de Reino Unido”, vai “produzido segundo a tradição de”, norādot visu vai dažu minēto dalībvalstu nosaukumus vai trešās valsts nosaukumu.
- (35) Nosaukums “Waterkers” būtu jāpapildina ar apgalvojumu “vervaardigd volgens de traditie van België” vai “vervaardigd volgens de traditie van Spanje”, vai “vervaardigd volgens de traditie van Frankrijk”, vai “vervaardigd volgens de traditie van Nederland”, vai “vervaardigd volgens de traditie van Portugal”, vai “vervaardigd volgens de traditie van Verenigd Koninkrijk”, vai “vervaardigd volgens de traditie van”, norādot visu vai dažu minēto dalībvalstu nosaukumus vai trešās valsts nosaukumu.
- (36) Nosaukums “Brunnenkresse” būtu jāpapildina ar apgalvojumu “hergestellt nach der Tradition Belgiens” vai “hergestellt nach der Tradition Spaniens”, vai “hergestellt nach der Tradition Frankreichs”, vai “hergestellt nach der Tradition der Niederlande”, vai “hergestellt nach der Tradition Portugals”, vai “hergestellt nach der Tradition Vereinigten Königreichs”, vai “hergestellt nach der Tradition”, norādot visu vai dažu minēto dalībvalstu nosaukumus vai trešās valsts nosaukumu.
- (37) Tāpēc nosaukumu “Watercress”, “Cresson de Fontaine”, “Berros de Agua”, “Agrião de Água”, “Waterkers” un “Brunnenkresse” Savienības teritorijā būtu jāatļauj arī turpmāk izmantot produktiem, kas neatbilst ar nosaukumu “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” un apgalvojumu “gatavots atbilstīgi Beļģijas / Spānijas / Francijas / Nīderlandes / Portugāles / Apvienotās Karalistes tradīcijai” apzīmētā produkta specifikācijai, ja vien tiek ievēroti tās tiesību sistēmā piemērojamie principi un noteikumi.
- (38) Ņemot vērā iepriekš minēto, nosaukums “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” būtu jāieraksta garantēto tradicionālo īpatnību reģistrā.

- (39) Produkta konsolidētā specifikācija, kā arī atsaucē uz apgalvojumiem un specifikācijas nebūtiskie grozījumi, par ko vienojušās Apvienotā Karaliste un Beļģija, būtu jāpublicē tikai informatīvā nolūkā.
- (40) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības produktu kvalitātes politikas komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Nosaukums “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” (GTĪ) tiek ierakstīts reģistrā.

Pirmajā daļā minētais nosaukums apzīmē produktu, kas pieder pie 1.6. grupas “Svaigi vai pārstrādāti augļi, dārzeņi un labība” saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 668/2014 ⁽¹⁾ XI pielikumu.

2. pants

Nosaukumu “Watercress” papildina ar apgalvojumu “made following the tradition of the United Kingdom” vai “made following the tradition of Belgium”, vai “made following the tradition of Spain”, vai “made following the tradition of France”, vai “made following the tradition of The Netherlands”, vai “made following the tradition of Portugal”, vai “made following the tradition of”, norādot visu vai dažu šo dalībvalstu nosaukumus vai trešās valsts nosaukumu.

Nosaukumu “Cresson de Fontaine” papildina ar apgalvojumu “produit selon la tradition de la France” vai “produit selon la tradition de la Belgique”, vai “produit selon la tradition de l’Espagne”, vai “produit selon la tradition des Pays Bas”, vai “produit selon la tradition du Portugal”, vai “produit selon la tradition du Royaume-Uni”, vai “produit selon la tradition de”, norādot visu vai dažu minēto dalībvalstu nosaukumus vai trešās valsts nosaukumu.

Nosaukumu “Berros de Agua” papildina ar apgalvojumu “elaborado según la tradición de España” vai “elaborado según la tradición de Bélgica”, vai “elaborado según la tradición de Francia”, vai “elaborado según la tradición de los Países Bajos”, vai “elaborado según la tradición de Portugal”, vai “elaborado según la tradición del Reino Unido”, vai “elaborado según la tradición de”, norādot visu vai dažu minēto dalībvalstu nosaukumus vai trešās valsts nosaukumu.

Nosaukumu “Agrião de Água” papildina ar apgalvojumu “produzido segundo a tradição de Portugal” vai “produzido segundo a tradição de Bélgica”, vai “produzido segundo a tradição de Espanha”, vai “produzido segundo a tradição de França”, vai “produzido segundo a tradição des Países Baixos”, vai “produzido segundo a tradição de Reino Unido”, vai “produzido segundo a tradição de”, norādot visu vai dažu minēto dalībvalstu nosaukumus vai trešās valsts nosaukumu.

Nosaukumu “Waterkers” papildina ar apgalvojumu “vervaardigd volgens de traditie van België” vai “vervaardigd volgens de traditie van Spanje”, vai “vervaardigd volgens de traditie van Frankrijk”, vai “vervaardigd volgens de traditie van Nederland”, vai “vervaardigd volgens de traditie van Portugal”, vai “vervaardigd volgens de traditie van Verenigd Koninkrijk”, vai “vervaardigd volgens de traditie van”, norādot visu vai dažu minēto dalībvalstu nosaukumus vai trešās valsts nosaukumu.

Nosaukumu “Brunnenkresse” papildina ar apgalvojumu “hergestellt nach der Tradition Belgiens” vai “hergestellt nach der Tradition Spaniens”, vai “hergestellt nach der Tradition Frankreichs”, vai “hergestellt nach der Tradition der Niederlande”, vai “hergestellt nach der Tradition Portugals”, vai “hergestellt nach der Tradition Vereinigten Königreichs”, vai “hergestellt nach der Tradition”, norādot visu vai dažu minēto dalībvalstu nosaukumus vai trešās valsts nosaukumu.

⁽¹⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 668/2014 (2014. gada 13. jūnijs), ar ko paredz noteikumus par to, kā piemērot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām (OV L 179, 19.6.2014., 36. lpp.).

3. pants

Nosaukumu “Watercress”, “Cresson de Fontaine”, “Berros de Agua”, “Agrião de Água”, “Waterkers” un “Brunnenkresse” Savienības teritorijā arī turpmāk var izmantot produktiem, kas neatbilst ar nosaukumu “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” un apgalvojumu “gatavots atbilstīgi Beļģijas / Spānijas / Francijas / Nīderlandes / Portugāles / Apvienotās Karalistes tradīcijai” apzīmētā produkta specifikācijai, ja vien tiek ievēroti tās tiesību sistēmā piemērojamie principi un noteikumi.

4. pants

Produkta specifikācijas konsolidēta redakcija ir iekļauta šīs regulas pielikumā.

5. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2022. gada 18. oktobrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

“WATERCRESS” / “CRESSON DE FONTAINE” / “BERROS DE AGUA” / “AGRIÃO DE ÁGUA” / “WATERKERS” /
“BRUNNENKRESSE”

ES Nr.: TSG-GB-0062 – 6.12.2010.

Apvienotā Karaliste

1. Reģistrējamais nosaukums vai nosaukumi

“Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse”

Nosaukumu papildina ar apgalvojumu “gatavots atbilstīgi Apvienotās Karalistes tradīcijai” vai “gatavots atbilstīgi Beļģijas tradīcijai”, vai “gatavots atbilstīgi Spānijas tradīcijai”, vai “gatavots atbilstīgi Francijas tradīcijai”, vai “gatavots atbilstīgi Nīderlandes tradīcijai”, vai “gatavots atbilstīgi Portugāles tradīcijai”, vai “gatavots atbilstīgi ... tradīcijai”, norādot visu vai dažu minēto dalībvalstu nosaukumus vai trešās valsts nosaukumu.

2. Produkta veids

1.6. grupa. Svaigi vai pārstrādāti augļi, dārzeņi un labība

3. Reģistrācijas pamatojums

3.1. Produkts:

- ☒ iegūts ar minētajam produktam vai pārtikas produktam paredzētajai tradicionālajai praksei atbilstošu ražošanas veidu, pārstrādi vai sastāvu;
- ☐ ražots no tradicionāli izmantotām izejvielām vai sastāvdaļām.

Produktu “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse”, ko pamatā iegūst no *Nasturtium officinale* sēklām, audzē tekošā ūdenī atbilstīgi tradicionālai ražošanas metodei, kas izmantota vairāk nekā 200 gadus.

3.2. Nosaukums:

- ☐ ir tradicionāli lietots attiecībā uz īpašo produktu;
- ☒ identificē produkta tradicionālo raksturu vai specifiskās iezīmes.

Gadsimtiem ilgi, pat pirms komerciālās ražošanas, kas Eiropā sāka vairāk nekā pirms 200 gadiem, šā tekošā ūdenī audzēta pakērsu ģints sugas auga apzīmēšanai izmantoja ne tikai nosaukumu “water-cress” Apvienotajā Karalistē, bet arī “cresson de fontaine” Francijā, “berros de agua” Spānijā, “agrião de água” Portugālē, “waterkers” Holandē un Beļģijā un “Brunnenkresse” Vācijā. *Cress* ir auga nosaukums, bet *water* ir deskriptors.

4. Apraksts

4.1. Ar 1. punktā minēto nosaukumu apzīmētā produkta apraksts, tostarp tā galvenās fizikālās, ķīmiskās, mikrobioloģiskās vai organoleptiskās īpašības, kas ir produkta specifiskas pamatā (šīs regulas 7. panta 2. punkts)

“Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” ar botānisko nosaukumu *Nasturtium officinale* (ārstniecības pakērsa jeb ūdenskrese) ir ūdenī vai daļēji ūdenī augošs augs, kas joprojām aug arī savvaļā strautos un avotos visā Eiropā, kā arī daudzās citās pasaules valstīs, kurās ir mērens klimats. Lai tas netiktu aizskalots, augs ar savu sakņu sistēmu nostiprinās straute vai avota pamatnē vai malā. Šī specifiskā neattiecas uz produkta “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” novākšanu savvaļā un šāda produkta pārdošanu; tā attiecas tikai uz komerciālu ražošanu.

Komerčiālās ražošanas procesā tikai atkārtoti to, kā augs aug savvaļā, izmantojot barības vielas no tekošā ūdens; tas ir tas, ko patērētāji gaidītu no ūdenskresēm un saistītu ar tām – ūdens ir šā auga augšanas vide, bet krese ir augs.

Nasturtium officinale botāniskie sinonīmi ir *Rorippa nasturtium-aquaticum*, *Nasturtium nasturtium-aquaticum* un *Sisymbrium nasturtium-aquaticum* L. Tie atspoguļo auga patieso piederību pie ūdenskultūrām un to, kā tas aug.

Klientiem piedāvātais produkts var atšķirties pēc stublāja garuma, lapu lieluma, noformējuma un iepakojuma veida.

Šis tradicionāli audzētais kultūraugs tiek novākts tekošā ūdenī, un to raksturo maigas, vidēji zaļas, valšanas, ovālas formas lapas ar nerobotu malu. Stublāji ir stingri, mazliet bālākā krāsā, un augam var būt vairākas sānsaknes, kas stiepjas no lapu savienojuma vietām līdz stublājam.

Mikrobioloģiskās īpašības

Produkta mikrobioloģiskās īpašības nosaka vide, kurā augu audzē; komerciāli audzēts tekošā avota ūdenī vai urbumos šis kultūraugs iegūst epifītisku mikroorganismu populāciju, kurai raksturīgs liels labdabīgu *Pseudomonad* sp. daudzums. Augu audzē tekošā ūdenī, kam piemīt augsta mikrobioloģiskā kvalitāte.

Fizikālās īpašības

- Pamīšus sakārtotas, plūksnaini saliktas lapas ar 3–11 iegarenām vai ovālām lapiņām, kas ir spožas, tumšzaļas, noapaļotas pie gala, gludas, bez zobojuma vai ar rantainām apmalēm. Krāsa parasti ir zaļa (*Hex triplet* 008000) vai tumšzaļa (*Hex triplet* 006400).
- Ložņājoši vai peldoši stublāji, kuri ir sulīgi vai gaļīgi.
- Gludas bārksaknes, kas nodrošina, ka iesakņošanās var notikt jebkurā ūdenī iegrimušā stublāja vietā, galvenokārt mezglos.
- Augam ir balti ziedi ar četrām aptuveni 3–5 mm platām vainaglapām, kas izkārtotas ziedkopās stublāja galā un ziedkopās pie augšējo lapu žāklēm. Mazie, baltie un zaļie ziedi aug ķekaros. Ziedi kā daļa no augu dabiskā dzīves cikla parādās vasaras mēnešu sākumā, kad dienas garums tuvojas maksimumam.
- Salīdzinājumam – pavasara zvērene jeb ziemas krese pieder pie *Barbarea verna* sugas; šim augam uz stublāja aug plūksnaini šķeltas zaļas lapas un ziedēšanas periodā parādās dzeltenīgi ziedi.

Ķīmiskais sastāvs

- Produkts “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” ir bagāts ar glikozinolātiem un unikāls ar tāda beta-feniletilglikozinolāta augsto saturu, kas izdala feniletilizotiocianātu (PEITC). PEITC tiek izdalīts košļāšanas laikā un ir atbildīgs par raksturīgo pikanto garšu. Raksturīgo piparoto garšu rada augā esošā sinepju eļļa. PEITC saturu augā ietekmē stress. Ja kultūra tiek pakļauta stresam zemas vai augstas temperatūras dēļ vai ūdens trūkuma dēļ, tā izstrādā PEITC dažādā īpatsvarā.

Organoleptiskās īpašības

Produkta “Watercress” un zemē audzētas ūdenskreses salīdzinošā pārbaude ir pierādījusi, ka “Watercress” pēc krāsas ir tumšāks/zaļāks nekā zemē audzētā ūdenskrese, “Watercress” ir ievērojami piparotāks produkts un tam ir maigāka konsistence.

Padziļināta sensorā vērtēšana, kas tika veikta 2009. gadā, arī pierādīja, ka zemē audzētai ūdenskresei ir vājāka un mazāk piparota garša. Tika reģistrēti arī atsevišķi komentāri par to, ka ūdenī audzētajam paraugam ir tumšākas lapas un maigāka konsistence.

Abi šie novērtējumi liecināja, ka abos gadījumos profesionāli veiktajā zemē audzēto un tekošā ūdenī audzēto kultūru vērtēšanā tika noteiktas atšķirības, un, nosakot priekšrocības, produkts “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” tika atzīts par pārāku, ņemot vērā tikai organoleptiskās īpašības.

Raksturīgi ir tas, ka produkts “Watercress”/“Cresson de Fontaine”/“Berros de Agua”/“Agrião de Água”/“Waterkers”/“Brunnenkresse” pēc garšas atgādina sinepes; tas ir piparots, ass un nedaudz rūgtens.

- 4.2. Apraksts (vajadzības gadījumā ar norādījumiem par izmantoto izejvielu vai sastāvdaļu raksturu un īpašībām) par ražošanas metodi, kas jāievēro ar 1. punktā minēto nosaukumu apzīmētā produkta ražotājiem, un par produkta sagatavošanas metodi (šīs regulas 7. panta 2. punkts)

“Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” jāaudzē tekošā ūdenī, izmantojot *Nasturtium officinale* sēklas. Tomēr stādu audzētavā sēklas var iesēt piemērotā substrātā un stādus pārstādīt audzēšanas dobēs.

Šī kultūra visa gada garumā var augt speciāli konstruētās dobēs. No dabiskiem avotiem vai urbumiem pieplūstošā tekošā ūdens temperatūra parasti ir 10–18 °C, un tā nodrošina kultūras aizsardzību pret karstiem un aukstiem laikapstākļiem.

Lai panāktu salīdzinoši vienādu un saskaņotu PEITC īpatsvaru (un tādējādi salīdzinoši viendabīgu garšu), šai kultūrai temperatūras, ūdensapgādes un mēslojuma ziņā ir vajadzīgi stabili, no stresa brīvi augšanas apstākļi. Vislabākais veids, kā saglabāt temperatūru, ir nodrošināt audzēšanu ūdenī, kur visā auga dzīves ciklā tiek piegādāts pastāvīgi tekošs ūdens; šis tekošais ūdens atdzesē kultūraugu karstās dienās un sasilta to aukstās dienās.

Ūdensapgāde

Tradicionāli ūdens tiek iegūts, tam dabīgi pieplūstot vai to pumpējot no dziļiem, ar minerāliem bagātiem, dabiskiem avotiem vai urbumiem, tomēr ir pieņemami arī citi ieguves veidi, ja tiek nodrošināta pienācīgi augsta mikrobioloģiskā kvalitāte (mērķis – ūdenī nav nevienas *E. coli* baktērijas, pielaide – 100 KVV/100 ml; mērķis – nevienas *Listeria* baktērijas, pielaide – 100 KVV/100 ml, nevienas *Salmonella* baktērijas, nevienas *STEC* baktērijas) un nav virszemes ūdeņu piesārņojuma. Ūdens kvalitātei jābūt piemērotai, lai ražotu minimāli apstrādātu pārtiku, proti, tādu, ko var patērēt bez termiskas apstrādes.

Dobes konstrukcija

Audzēšanas dobjū izvietojumu parasti noteiks ūdens ieguves vieta un izteka. Audzēšanas dobes tiek konstruētas ar necaurīdīgiem sāniem, ja iespējams, slīpumā, no punkta, kur ūdens ietek dobē, un tādā veidā, lai nepieļautu virszemes ūdeņu noteci. Parasti ieplūstošais ūdens tiek virzīts uz atsevišķām dobēm un regulēts tajās, izmantojot vārstus, ventiļus vai vienkāršas atveres ieplūdes sienā. Modernākas lauksaimniecības sistēmas ir konstruētas tā, lai nodrošinātu automatizētas ūdensapgādes sistēmas no ūdens ieguves vietām, kā arī nodrošinātu noteiktu temperatūru, ūdensapgādi un mēslošanas līdzekļu piegādi. Dobes platība atšķiras atkarībā no atrašanās vietas un valsts. Nedrīkst pieļaut, ka teritorijā iekļūst virszemes vai noteces ūdens. Teritorijā nedrīkst būt pastāvīgi dubļainas platības, kuras varētu būt dubļu gliemežu dzīvotne.

Ražošanas metodes

Jauns augs būtu jāizaudzē no sēklas, lai novērstu vīrusu savairošanos, no kuriem daži izplatās līdz ar sēklām. Sēklas tiek iesētas vai nu tieši dobjū pamatnēs, vai – kā tas ir biežāk – kompostā vai substrātā stādu audzētavā un audzētas līdz pirmajai īstās lapas fāzei (apmēram 3–5 cm augstumā). Ražas novākšanai vasaras sākumā vajadzīgi jauni, no sēklām audzēti augi, lai pārvarētu dabiskās ziedēšanas periodu, kas sākas šajā gada laikā. Citos mēnešos produktu var novākt no ataugušiem augiem; tas ir process, kas ļauj kultūraugam pēc ražas novākšanas atjaunoties un sākt augt no jauna. Lai gan sēklas ir pieejamas sēklāudzēšanas uzņēmumos, daudzi audzētāji sēklas sev ražo paši, ļaujot atsevišķiem augiem ziedēt un nogatavināt tās.

Lai sasniegtu attiecīgu blīvumu dobes pamatnē, kura spēj saglabāt ar barības vielām bagātinātu mitrumu, nodrošinot agrīnu saknes ieaugšanu un nostiprināšanos, var veikt tiešo sēšanu, ar rokām vai mašīnu izkaisot sēklas audzēšanas dobēs, kā arī var ar rokām vai mašīnu dēstīt pavairošanas teritorijā audzētos stādus.

Pēc tam ieplūstošajam, ar barības vielām uzlabotajam ūdenim ļauj plūst pāri dobes pamatnei, kur kultūra iegūst augšanai nepieciešamās minerālvielas un mikroelementus; lai apmierinātu kultūrauga vajadzības, ūdens plūsma tiek palielināta, tiklīdz augš nobriest.

Lai papildinātu no ūdens un dobes pamatnes iegūtās barības vielas, var izmantot standarta dārzkopības mēslošanas līdzekļus ar augstu fosfātu saturu, kurus vajadzības gadījumā izmanto atkarībā no kultūrauga vajadzībām.

Kultūrai jābūt audzētai tekošā ūdenī, lai gan tās sakņu sistēmas var nostiprināties malās. Ūdenskresi no *Lepidium sativum* sēklām audzē tikai zemē, un tā atšķiras no ūdenī audzētās ūdenskreses “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse”.

Novākšana

Pārdošanai paredzēto produktu “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” novāc ar saknēm vai substrātu vai bez saknēm vai substrāta un pārdod mazgātu vai nemazgātu. Saišķī sasietam produktam raksturīgi gaiši stublāji, kas atbrīvoti no lapām un saknēm 5–6 cm augstumā un sasieti kopā ar gumiju vai lenti, virs kuras lapas (mērķis – 2–5 cm) veido saišķa “galvu”. Tomēr produkta tirdzniecības veids var atšķirties gan paša produkta ziņā (vaļējas lapas, rozetes, ar vai bez saknēm un/vai ar substrātu vai bez tā), gan iepakojuma ziņā.

4.3. Apraksts par galvenajiem elementiem, kas nosaka produkta tradicionālās īpašības (šīs regulas 7. panta 2. punkts)

Produkta “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” tradicionālās īpašības ir ietvertas tā ražošanas metodē un jau tūkstošiem gadu ir saistītas ar tekošu ūdeni; vēsturiski šis kultūraugs vienmēr ir bijis saistīts ar ūdenskultūru audzēšanu un morfoloģijas un garšas ziņā ir palicis nemainīgs neatkarīgi no selekcijas un audzēšanas metodēm. Mūsdienās šis augs joprojām izskatās tieši tāpat kā Romas impērijas laika ilustrācijās.

Hipokrāts, mūsdienu medicīnas dibinātājs, ir iemūžināts brīdī, kad viņš izvēlas vietu pasaulē pirmajai slimnīcai Kosas salā tuvu strautam, kas piemērots šā auga audzēšanai, kuru viņš uzskatīja par ļoti svarīgu savu pacientu ārstēšanā. “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” tekošā ūdenī audzēja arī romieši.

Nikolass Kalpepers [Nicholas Culpeper] savā 1653. gadā publicētajā grāmatā “Complete Herbal” apraksta ūdenskresi kā augu, kas “aug nelielos tekošā ūdens strautiņos”.

“Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” pirmā komerciālā ražošana notika Vācijā 18. gadsimta vidū, bet 19. gadsimta sākumā šis kultūraugs tika plaši audzēts tīrajos, brīvi plūstošajos Dienvidanglijas strautos. Tā ir komerciālās ražošanas metode, kas pēc būtības ir palikusi nemainīga, lai gan šī metode – audzēt “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” tekošā ūdenī – aizsākusies jau Romas impērijas laikos. Ražošanu Francijā 1866. gadā aprakstīja Ādolfs Šatēns [Adolphe Chatin], norādot, ka “šie grāvji bija milzīga Fountain Cresson kultūra, šo kultūru ūdens avotos audzēja vairākus gadus”.

Līdz 19. gadsimta beigām “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” bija būtisks nodarbinātības un ienākumu avots, šo kultūraugu piegādāja lielākajām konurbācijām visā Ziemeļeiropā. Piemēram, Apvienotajā Karalistē tika pagarināts dzelzceļš līdz Olresfordai Hempšīrā, lai varētu nodrošināt aptuveni 30 tonnu nedēļā lielu pārvadājumu apjomu, ko nogādāja uz Londonas tirgu. Mūsdienās šis atjaunotais tvaika lokomotīvu dzelzceļš joprojām ir pazīstams kā “The Watercress Line”.

Ir vairāki kinoieraksti no 20. gadsimta 30. gadiem, kuros redzama “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” augšana tekošā ūdenī.

Visās valstīs “Watercress” / “Cresson de Fontaine” / “Berros de Agua” / “Agrião de Água” / “Waterkers” / “Brunnenkresse” tradicionāli jāaudzē tekošā ūdenī. Tīri avotu ūdeņi, kas izplūst no gruntsūdeņu slāņiem, satur visas augšanai vajadzīgās minerālvielas, tomēr parasti trūkst fosfora. Ziemeļeiropā tas, par laimi, bija pieejams kā ilgstošas iedarbības fosfātu mēslojums pamatizdedžu veidā, kas ir tradicionālā tērauda ražošanas procesa blakusprodukts. Gandrīz 200 gadus šī kultūra tika audzēta, izmantojot tīrus avota ūdeņus, kurus papildināja ar dobies pamatnē iestrādātiem pamatizdedžiem, kas nodrošināja fosfātu mēslojumu un mikroelementus, kādus šis kultūraugs nevarēja atrast tekošajā ūdenī. Mūsdienās tērauda ražošanas process ir mainījies un pamatizdedži vairs nav pieejami. Tāpēc tagad to vietā izmanto ilgstošas iedarbības komerciālos fosfātu mēslojumus.

Šo kultūraugu tradicionāli audzē tekošā ūdenī, un to raksturo maigas, vidēji zaļas, valšanas, ovālas formas lapas. Stublāji ir stingri, un augam var būt vairākas sānsaknes, kas stiepjas no lapu savienojuma vietām līdz stublājam. Šiem augiem ir raksturīga sinepju pēcgarša – piparota, asa un nedaudz rūgtena.